

територіальних особливостей під час формування регіональної кластерної політики і в подальшому її реалізації на практиці.

Література:

1. Ковалевский В. Предпринимательский кластер как основа конкурентоспособности экономики муниципального образования/В. Ковалевский, В. Артемчук.– Режим доступа : <http://conference6.rcsme.ru/upload/Kovalevskij.doc>.

2. Травянюк О. І. Методологічні підходи до визначення кластерної моделі регіонального розвитку/О. І. Травянюк// Державне управління: теорія та практика. – 2007. – №1 (5). – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DUTP/2007-1/txts/07toimrr.htm>.

3. Чикаренко І. А. Імплементация сучасних менеджмент-орієнтованих підходів у реалізацію концепції кластеризації економіки міста /І. А. Чикаренко // Державне управління та місцеве самоврядування. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2011. – Вип. 2 (9). – С. 217–226.

4. Чикаренко І. А. Кластерний підхід в управлінні економічним розвитком муніципального утворення /І. А. Чикаренко// Державне управління та місцеве самоврядування. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2010. – Вип. 4 (7). – С. 241–255.

Ревун К.І., здобувач,
Тернопільський національний економічний університет

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОГНОЗНО-ПЛАНОВОГО
ІНСТРУМЕНТАРІЮ УПРАВЛІННЯ ЗБАЛАНСОВАНИМ
РОЗВИТКОМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

Дисбалансів інституційних секторів в системі управління збалансованим розвитком України повинні бути враховані з кількох аспектів. По-перше, при виробленні пакету стабілізаційних заходів з позицій можливого нівелювання дисбалансів, тобто передбачення наслідків трансмісійного ланцюга стабілізаційних регулятивних заходів держави; по-друге, для передбачення можливого впливу дисбалансів на розвиток національної економіки; по-третє для виявлення зон можливих дисбалансів на перспективу і вироблення пакету адаптивних механізмів в управлінні збалансованим розвитком національної економіки.

Етимологія прогнозування індикаторів збалансованого розвитку підсилюється ще й особливостями гео економічного та геополітичного розташування України. Адже на зовнішньополітичній арені Україна розглядається як держава, внутрішня стабільність і прогресивний розвиток якої є умовою безпеки суміжних держав; як партнер, від якого очікують ефективної і передбачуваної економічної політики, підтримки національної безпеки і стабільності на регіональному, національному та глобальному рівнях; як конкурент, реалізація національних інтересів якого не завжди може збігатися з інтересами інших суб'єктів світової економіки. Більше того, існує об'єктивна необхідність передбачення та недопущення політичного втручання у внутрішні справи України, спроб обмеження доступу до життєво важливих ресурсів, розпалення регіонального сепаратизму. Методологічною основою прогнозування наслідків трансмісійного ланцюга стабілізаційних регулятивних заходів держави може бути обраний векторний авторегресійний підхід, запропонований К. Сімсоном [1]. Особливо цінним для даного дисертаційного дослідження є метод аналізу наслідків шоків економічних заходів та подій, заснованих на векторній авторегресії (VAR). VAR-метод К. Сімса – це система лінійних рівнянь з багатьма змінними, яка описує залежність обраних цільових змінних від їхніх минулих значень, минулих значень решти параметрів та дії зовнішніх шоків. Особливість та перевага підходу векторної авторегресії (VAR-моделей) полягає у

тому, що він дає можливість дослідити систему взаємопов'язаних часових рядів без побудови детермінованої структурної моделі, досліджуючи кожну з ендогенних змінних як функцію всіх ендогенних змінних [2, 3].

Вибір VAR-інструментарію обумовлений певними особливостями VAR-моделей, що представляють собою: зручний інструмент моделювання інструмент державного регулятивного впливу на збалансування макроекономічних пропорцій; економетричним інструментом одночасного моделювання декількох часових рядів за допомогою системи динамічних рівнянь; дають змогу виявити динамічний зв'язок між поточними й лаговими значеннями одразу багатьох досліджуваних показників; дають можливість одночасно досліджувати прямі та обернені зв'язки між показниками і їх лаговими значеннями; дають змогу досконало описувати й інтерпретувати взаємозв'язки між окремими ланками передавальних каналів трансмісії.

Література:

1. Sims C.A. Macroeconomics and reality/ C.A. Sims // *Econometrica*. — 1980. — V. 48. — P. 1–48. Банников В. А. Векторные модели авторегрессии и коррекции регрессионных остатков (EViews) / В. А. Банников // *Прикладная эконометрика*, 2006. — № 3. — С. 96—129.
2. Клебанова Т. С. Исследование нелинейной динамики развития предприятия на основе применения VAR-моделей [Електронний ресурс] / Т. С. Клебанова, Е. А. Сергиенко // *Х.: Бизнесинформ*, 2(2), 2009. — С. 111. — Режим доступу: <http://www.business-inform.net>.
3. Алімпієв Є. В. Методика передмодельного аналізу у VAR-моделях фінансово-монетарної трансмісії [Електронний ресурс] / Є. В. Алімпієв // *Ефективна економіка*. — 2014. — № 4. — Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>.

Петрук І. П., аспірантка,
Тернопільський національний економічний університет

**МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ
ПРІОРИТЕТІВ РОЗВИТКУ**

Сьогодні в Україні існує суспільний запит на ефективну державну регіональну політику, спроможну вплинути на проведення модернізації системи управління на місцевому рівні, стати запорукою підвищення рівня та якості життя людини незалежно від місця її проживання.

Вектор змін парадигми регіонального розвитку в Україні передбачає перехід від:

– регіональної політики «єдиного центру» до політики врахування багатоієрархічних інтересів регіонів, усвідомлення «мультицентристської» сутності природи регіонального управління, обов'язкового врахування принципів вертикальної та горизонтальної координації управлінських заходів щодо стимулювання регіонального розвитку;

– регіональної політики перерозподілу ресурсів та «вирівнювання» до політики створення рівних можливостей та сприятливих інституційних умов для комплексного розвитку регіонів України, зростання їх конкурентоспроможності;

– задіяння прямих інструментів стимулювання економіки регіону (на кшталт субсидування, надання податкових пільг) до комплексного регуляторного впливу, застосування гібридних інструментів та механізмів стимулювання регіонального розвитку (у т.ч. – державно-приватного партнерства, створення регіональних кластерів, задіяння переваг міжрегіонального, транскордонного співробітництва та потенціалу Єврорегіонів).

Новації державної регіональної політики в Україні вимагають новацій у сфері стратегічного планування, визначення регіональних пріоритетів розвитку та задіяння інноваційних механізмів щодо їх формування. Об'єктивно визначений пріоритет регіонального розвитку (у т.ч. з урахуванням особливостей розвитку села, району, міста та області), підкріплений наявним на місцевому, регіональному рівні ресурсним забезпеченням – запорука успішного досягнення мети сталого збалансованого розвитку регіону, зростання його конкурентоспроможності.

Пріоритети регіонального розвитку у своїй сукупності повинні